

OPLEIDING 'PERINATALE COUNSELING'

Kaatje Van Hemelrijk

Phd. An-Sofie Van Parys

Dr. Annemie Cabus

Dr. Caroline Vogels

Klaas Bauters

DOEL

Het krijgen van een baby is een bijzondere levensgebeurtenis die gepaard kan gaan met een toenemende psychische kwetsbaarheid. Vele vrouwen ervaren deze periode als een 'broze wolk' met episoden van emotioneel onevenwicht. Eén op vijf vrouwen lijdt werkelijk aan een psychiatrische stoornis, waarvan slechts 10% gepaste hulp krijgt. Vanuit de media en overheid groeit bijgevolg de laatste jaren de aandacht voor perinatale geestelijke gezondheid. Parallel aan deze beweging is de vraag ontstaan naar een gedegen opleiding om kwalitatieve psychologische zorg te kunnen bieden aan (aanstaande) moeders. Met de opleiding 'Perinatale counseling' beogen we het aanbieden van een theoretisch kader en praktische tools die zorgverleners in het peripartum in staat stellen om:

- ✓ **Normale psychologische fenomenen** te herkennen en te begeleiden d.m.v. gesprekstechnieken en meer gespecialiseerde psychotherapeutische technieken;
- ✓ **Risicofactoren** na te gaan inzake de ontwikkeling van psychiatrische stoornissen, alsook een zorgnetwerk uit te bouwen indien nodig;
- ✓ **Symptomen van psychiatrische stoornissen** te detecteren, eerste psychologische hulp te bieden en gericht door te verwijzen;
- ✓ Kennis en kunde te verkrijgen inzake **geselecteerde thema's** in de perinatale periode, meer bepaald: hechting, beleving partners, interculturele verschillen, rouw, fertiliteitstraject, seksualiteit, partnergeweld, medicatiegebruik, suïcide uitingen en agressie in contact.

DOELGROEP

Professionelen (vroedvrouwen, gyneacologen, kraamzorgers, psychologen, seksuologen, kinesisten, maatschappelijk werkers, huisartsen,...) die zich willen bekwamen in het **psychologisch ondersteunen** van vrouwen en hun gezin vanaf zwangerschapswens tot één jaar na de geboorte.

KAATJE VAN HEMELRIJK studeerde af als Master klinische- en gezondheidspsychologie aan de Katholieke Universiteit Leuven. Ze deed gedurende 7 jaar ervaring op als psycholoog in de oncologische en palliatieve hulpverlening van algemene ziekenhuizen. Na zelf het moederschap te ervaren in al haar aspecten, groeide haar interesse in de perinatale geestelijke gezondheidszorg. Bijgevolg koos ze in 2017 voor een nieuwe uitdaging als psycholoog op de materniteit van AZ Klina. In dit kader neemt ze deel aan verscheidene opleidingen en werkgroepen. Daarnaast ondersteunt ze in het ziekenhuis eveneens patiënten en familie op intensieve zorgen. In 2012 richtte Kaatje de privépraktijk 'Draagkracht' op. Met oog op het begeleiden van cliënten met allerlei psychische moeilijkheden, volgde ze een vierjarige psychotherapie opleiding aan de Universiteit Antwerpen.

PHD. AN-SOFIE VAN PARYS behaalde haar diploma als vroedvrouw aan de Erasmus Hogeschool Brussel, gevolgd door een Master in de sociale agogiek aan de Vrije Universiteit Brussel en een Master in de familiale en seksuele wetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven. Na jaren in de bijzondere jeugdzorg te hebben gewerkt, kreeg ze de kans doctoraatsonderzoek te verrichten aan de Universiteit Gent naar partnergeweld tijdens de zwangerschap en werd ze medecoördinator van het Vlaamse pilootproject 'zorgtraject perinatale geestelijke gezondheidszorg'. Teneinde vrouwen en koppels op psychologisch vlak te ondersteunen tijdens en na de zwangerschap, volgde ze een vierjarige opleiding in de oplossingsgerichte psychotherapie aan het Korzybski instituut.

DR. ANNEMIE CABUS studeerde infant-, kinder- en jeugdpsychiatrie aan de Katholieke Universiteit Leuven. Als psychiater en psychotherapeut deed ze uitgebreide ervaring op in verscheidene ambulante en residentiële settings. Dr. Cabus specialiseerde zich in 'Infant Mental Health' waarbij ze zich in praktijk 'De Link' te Deurne voornamelijk richt op ontwikkelings- en opvoedingsproblemen bij kinderen tussen 0 en 5 jaar. Verder is ze lid van 'Dutch Association for Infant Mental Health' en werkt ze als docent mee aan de opleiding 'Infant Mental Health' aan het Regionaal Instituut voor Navorming en Opleiding Vlaanderen.

DR. CAROLINE VOGELS behaalde een Master in neuropsychiatrie aan de Universiteit Gent. In het psychiatrisch centrum 'Karus' te Gent is ze afdelingspsychiater van de Moeder-Baby-Unit en van de afdeling voor borderline persoonlijkheidsstoornissen.

Daarnaast is dr. Vogels academisch consulent binnen de vakgroep psychiatrie en medische psychologie aan de Universiteit Gent, voorzitter van de ethische commissie Spes et Fides en perifeer stagemeester.

KLAAS BAUTERS studeerde af als maatschappelijk werker aan de Artevelde Hogeschool in Gent. Vervolgens deed hij ervaring op als sociaal consulent binnen een medisch-sociaal opvangcentrum en in de verslavingszorg. Heden is hij coördinator van de Gentse Moeder-Baby-Unit, waar de integrale behandeling plaatsvindt van vrouwen met een psychiatrische problematiek in het postpartum.

GASTSPREKERS: ERVARINGSDESKUNDIGEN

BRENDA FROYEN is lector Nederlands en schrijfster. Na de geboorte van haar derde zoon in 2012 werd ze gediagnosticeerd met een postpartumpsychose. Ze werd driemaal opgenomen en overwon een depressie. Het schrijven zat altijd in haar bloed en plots diende zich een thema aan. 'Kortsluiting in mijn hoofd' verscheen in september 2014 als een vorm van verwerking van wat zij had meegemaakt. In scholen, in ziekenhuizen, bibliotheken geeft ze lezingen om het taboe rond geestelijke gezondheidszorg te doorbreken, om te ijveren voor een meer humane psychiatrie, maar vooral om een verhaal van hoop te brengen.

SOFIE VAN GAELLEN is psycholoog in de oncologische hulpverlening. Daarnaast geeft ze ook les in het volwassenonderwijs. In 2014 groeide haar verlangen om mama te worden. Haar kinderwens bleek echter niet zo evident te zijn. Na een miskraam en twee buitenbaarmoederlijke zwangerschappen kwamen zij en haar man terecht in het fertiliteitstraject en werd ze na een aantal pogingen zwanger. De voorafgaande gebeurtenissen hadden echter hun tol geëist op mentaal vlak. Tijdens haar zwangerschap werd Sofie opgenomen op de PAAZ en later op de Moeder-Kind-Eenheid in Zoersel met een depressie. Haar beklijvende verhaal neemt je mee doorheen de emotionele rollercoaster die Sofie ervaarde en geeft je als hulpverlener handvaten mee wat kan helpen in de begeleiding van kwetsbare (aanstaande) moeders.

LOCATIE

Relex: Kontichsesteenweg 44, 2630 Aartselaar.

TIJDSTIP

8 donderdagen van **9u30-16u30**.

In 2019: **10/1; 17/1; 31/1; 14/2; 28/2; 14/3; 28/3; 25/4**.

PRIJS

1300 Euro (excl. BTW) waarvan u zelf **780 Euro** betaalt na tussenkomst van de KMO portefeuille (in aanvraag). Zowel zelfstandigen (in bijberoep) als KMO's kunnen deze premie aanvragen. Lunch, drank en cursusmateriaal zijn inbegrepen in de prijs.

EDUCATIEF VERLOF

De opleiding is erkend door de Vlaamse overheid, waardoor u met **behoud van loon** de opleidingsdagen afwezig mag zijn van het werk **zonder verlof** te moeten aanvragen (in aanvraag). De werkgever wordt hiervoor vergoed door de overheid.

PROGRAMMA

DAG 1

- ✓ Inleiding
 - Kennismaking
 - Rationale opleiding en mythes
- ✓ Normale psychologische fenomenen perinataal
 - Prenatale emotionele veranderingen
 - Babyblues
 - Postnatale aanpassingsfase (moederrouw)

- Ontwikkeling hechting ouders-kind door Dr. Cabus
 - Emotionele ontwikkeling baby
 - Definitie en belang van hechting
 - Signalen van veilige/onveilige hechting herkennen
 - Beïnvloedende factoren van hechting
 - Moeder: psychopathologie, eigen hechtingsgeschiedenis,...
 - Baby: prematuriteit, disregulaties in eten/slappen, huilbaby,...
 - Hechtingsrelatie stimuleren/herstellen
 - Vaak voorkomende vragen van ouders m.b.t. verbinding beantwoorden ('Als mijn baby wordt verzorgd door verpleegkundigen op neonatologie, zal hij zich hechten aan mij als mama?', 'Moet ik mijn baby steeds oppakken als hij huilt?',...)

DAG 2

- ✓ Psychiatrische stoornissen perinataal
 - Depressie
 - Filmbespreking 'Das fremde in mir'
 - Angststoornissen
 - Paniekstoornis
 - Gegeneraliseerde angststoornis
 - Obsessief compulsieve stoornis
 - Posttraumatische stress stoornis
 - Parentale burn-out
 - Middelenmisbruik
 - Eetstoornissen
 - Postpartum psychose
 - Filmbespreking 'De gelukkige huisvrouw'
- ✓ Inoefenen signaaldetectie a.d.h.v. casusmateriaal

DAG 3

- ✓ Getuigenis B. Froyen: postpartumpsychose
- ✓ Invloed van zwangerschap en bevalling op partners
- ✓ Interculturele verschillen m.b.t. zwangerschap en bevalling

DAG 4

- ✓ Rouw bij verlies kindje tijdens zwangerschap of na bevalling
- ✓ Psychische impact van fertiliteitstraject
- ✓ Getuigenis S. Van Gaelen: rouw, fertiliteit, perinatale depressie

DAG 5

- ✓ Seksualiteit tijdens zwangerschap en kraamtijd
- ✓ Zorgtraject perinatale geestelijke gezondheidszorg
 - Nagaan risicofactoren inzake ontwikkeling psychiatrische stoornissen met bijzondere aandacht voor partnergeweld tijdens zwangerschap
 - Screening van depressie en angst met vragenlijsten
 - Doorverwijzing bij probleemdetectie
- ✓ Rondleiding en uitleg Moeder-Baby-Unit Gent door K. Bauters
- ✓ Lezing dr. C. Vogels
 - Medicatiegebruik tijdens en na zwangerschap
 - Behandeling van opgenomen moeders in Moeder-Baby-Unit Gent

DAG 6

- ✓ Communicatie: theorie
 - Non-verbaal
 - Verbaal
 - Gevoelsreflectie
 - Concretiseren
 - Parafrazeren

- Samenvatten
- Empathisch gissen
- Valkuilen
- ✓ Gesprekstechnieken: simulatie-oefeningen

DAG 7

- ✓ Specifieke topics in gesprekstechnieken
 - Omgaan met suïcide uitingen van moeders
 - Omgaan met agressie
- ✓ Psychotherapeutische technieken toegepast op perinatale thema's
 - Cognitieve therapie
 - Schematherapie
 - Acceptance and Commitment Therapy
 - Mindfulness
 - Experiëntiële therapie
 - Oplossingsgerichte therapie
 - Motivationale gesprekstherapie

DAG 8

- ✓ Casusbesprekingen en evaluatie

EVALUATIE

Na geslaagd **reflectieverslag en casuïstiek** wordt een getuigschrift overhandigd.

OPVOLGING CURSISTEN

Na het afronden van de opleiding bestaat de mogelijkheid om individueel of in groep **supervisie** te volgen waarin casussen worden besproken onder professionele begeleiding.

INSCHRIJVEN

Inschrijven kan via mail kvh.psy@telenet.be of via de website www.opleidingperinatalecounseling.be. Plaatsen zijn beperkt.